

IZHAJA OB
ČETRTKIHUREĐNIŠTVO IN UPR.
LJUBLJANA, BREG 10
POŠT. PREDAL. ŠT. 345
RAČ. POŠT. HRAN. V
LJUBLJANI. ŠT. 15.393POSAMEZNA
ŠTEV. 2 DINNAROČNINA 1 LETO
80, ½ LETA 40, ¼ LE-
TA 20 DIN. V ITALIJU
NA LETO 40 L. FRAN-
CUI 60 F. AMERIKI 2 \$

DRUŽINSKI TEDNIK

I L U S T R O V A N   T E D N I K   Z A   P O U K   I N   Z A B A V O

IV. leta

V Ljubljani, 24. marca 1932'

Štev. 13

Sedel je v svoji podstrešni sobici. Sam, tako sam, da ga je zeblo v sreči. Od zunaj je silil pomladni veter in majal zastore. Oblaki, ki so zakrivali obzorje, so bili krvavo rdeči, čeprav je solnce zašlo že pred dobro uro.

Ni vedel, kaj mu trga sreči. Ali je bilo res samo hrepenenje po domu? Po rdečih banderilih, ki se bodo jutri majala v vetru, tam dolni, tlorci, po belih rutah, po pisanih pirih, po materi?

Tehtal je to misel, toda vedel je, da to ni vse.

Nekaj mu je še manjkalo. Tam za oknom, na drugi strani hiše, je mlado dekle, ki jo je že nekajkrat srečal...

To dekle mu je manjkalo...

Kolikrat se je že odločil, da spregovori z njo. In vselej mu je zmanjkalo poguma. Bal se je, da se mu ne bi zasmejala v obraz, čeprav so bile njene oči tako dobre...

In zato ni nikdar izpregovoril...

Kadar jo je zagledal na ulici, ko je hitela domov, se ji je ognil. Zadnjič jo je bil opazil šele poslednji trenutek. Nikjer ni bilo veže, kamor bi se bil skril. Zardel je do ušes, komaj se je spomnil, da je odkril klobuk in zajecjal pozdrav...

To dekle mu je manjkalo...

*

Sunek vetra je zaloputnil okno. Zmotil ga je. Vstal je in oblekel površnik.

„Ven pojdem,“ si je rekel, „da se raztremem. Morda...“

„Kaj, morda?“ se je vprašal.

Ni si vedel odgovora.

*

Črna stopnišča so izginjala v mraku. Spodaj je bila že luč. Tako čudno je brlela...

Votlo so odmevali njegovi koraki po veži. Skozi vrata je čul vrvenje ulice.

Odprl jih je. In tedaj je zagledal njo, ki je na drugi strani držala kljuko.

Kaj mu je? Obstal je na pragu kakor vkopan in ji zastavljal pot. Njegov pogled se je izgubljal na njej, na njenem obrazu, v tistih dobrih očeh...

Nemo ga je gledala.

„Klanjam se,“ je izdavil iz sebe.

„Kaj ste se prestrašali?“ se je zasmajala njegovi zadregi, kakor bi bila že stara znanca.

„Prestrašil?“ je brez misli ponovil. „Ne. Morda...“

Kaj naj ji reče? V zadregi je gledal male závojčke v njeni roki.

„Presenečen sem bil,“ je potem priznal. O, kaj bi bil še vse rad povedal, že tolikrat, pa mu ni hotela beseda iz grla. „Kaj ste kupovali velikonočna darila?“

Šele tedaj se je zavedel, da ji zastavlja pot. Stopil je v vežo. Ali

Kadar srce išče dušo...

Velikonočna zgodba
Napisal Boris Rihteršič

se ne bo zdaj bladno poslovila in zavila proti dvorišču?

Ne. Stopila je za njim.

„Da, nekaj malenkosti sem kupila. Sama sem, pa moram za vse skrbeti...“ se mu je nasmehnila. In vendar je bil ta nasmeh resen...

„Sami ste? Tudi jaz sem sam, tujec. In jutri bo velika noč...“

„Sami ste... Tudi jaz sem sama... In jutri je velika noč...“

Premolknila je, kakor bi mislila nekaj lepega, dobrega. In glas, ki mu je prej zvenel tako tuje, je postal mehak, ko je rekla:

„Oba sva sama. Nikogar ni, ki bi se za naju menil. In jutri je velika noč...“

V veseljem pričakovanju (Foto Fox)

„Kam ste hoteli? V kavarno, v gostilno? Danes, nihče noči biti sam.“

„V kavarno? V gostilno? Tam človek ni doma. Še v sanjah ne...“

Ostal je sredi besede.

Brleča luč ji je svetila v obraz. Viadel je, kako se je njen pogled, ki je prej strmel nekam daleč, spet uprl vanj.

„Da, jutri je velika noč...“

„Pojdite z menoj... V mojo sobico... Tam jo bova čakala...“

Kakor otroka ga je prijela z roko.

Zdelo se mu je, da sanja. Šele pesek na dvorišču, ki mu je škrpal pod nogami, ga je prebudil. In potem sta šla po stopnicah, ki so

bile tako temne kakor one, ki so vodile v njegovo sobo...

Ključ je zarožljal v ključavnici. Odprla so se vrata in prijetna gorkota mu je udarila v obraz. Tisti vonj domačnosti. Prižgala je luč.

„Vidite, to je moj dom. Naj bo nocoj še vaš. Čaja bova skuhalo in se pogovarjala. Nocoj hoče vsako srečo izpregovoriti. Duše išče, ki bi ji lahko odkrilo, kar ga razjeda. Tudi moje...“

„Tudi moje...“ je ponovil.

Otomana, polna mehkih blazin, ga je vabila. Odložil je površnik in sedel nanjo. Pogled mu je ušel za njo.

Stala je ob oknu in gledala nekam daleč. Pristopil je k njej.

„Tamle je moje okno... Za njim je mraz,“ se mu je utrgalo z ustev.

„Videla sem vas že za njim,“ je priznala. „Časih ste tako stali cele ure...“

„Tudi to veste?...“

„Tudi to vem...“

Sam ni vedel, kdaj je ujel njen roko. Ni je izmeknila.

„Zakaj ste stali ob oknu?“ je tiho rekla. „Povejte mi! Nocoj hoče sleherno srečo izpregovoriti... lše duše...“

„Duša, ki jo išče, mora vedeti...“

„Ve...“ je dejala z drhtečim glasom.

Pretreslo ga je. Nekaj ga je prevzelo kakor vihar. Roka, ki se je prej mehko oklepala njene, je stisnila.

„Kako morete... kako moreš to vedeti?...“

„Duša ve...“

Nagnila je glavo in pogledala v tla, toda začutila je njegovo roko na svojem čelu. Naglo se je ozrla vanj.

„Duša je vedela... čeprav ti nisem vedela imena.“

„Tudi moja... Milan...“

„Vida...“

„Vida!“ Zgrabilo ga je, da jo je moral stisniti k sebi, prijelo ga je, da jo je moral poljubiti. Začutil je v svojem objemu vitko telo, začutil na ustnicah njene opojne ustne, ki so se vdajale njegovemu poljubu...

„Jutri je velika noč...“

*

In ko sta potem sedela na otomani in strmela v plamen, ki je metal sence na stene, se je obrnil k njej, kakor bi se bil pravkar prebudil iz prelepih sanj, ki ne morejo biti resnične.

„Ti si, Vida?“

„Da, jaz, Milan.“

„Povej, kaj je bilo to? Povej! Ne morem doumeti. Pretuje mi je. Saj sva si bila tujea...“

„Velika noč je... Sreča je iskalu dušo... Našlo jo je...“

In kakor v odgovor so zapeli zvonovi alelujo.

Nekronani kralji Amerike

Bleščeča karijera I. J. Astorja

(Prvi članek je izšel v 12. štev. „Druž. Tednika“ dne 17. marca)

Vsebina prvega članka

V prejšnji številki smo začeli pričati serijo člankov o ameriških bo-gataših, nekronanih kraljih dolarske države. Njih denar je star. Nabiralo ga je več rodov. In začetniki tega bo-gastva so bili možje, trgovci, kakršnih je malo.

Ivan Jakob Astor, kralj kožuhovine, eden najbogatejših, je prišel brez denarja v Ameriko. Toda bil je pod-jeten. Lotil se je trgovine s kožami, ki je takrat najbolj nesla. Opremil je dve ekspediciji, eno po kopnem, dru-gu po morju, in jima naročil, naj ustanovita ob izlivu reke Kolumbije na zapadni ameriški obali naselbino, od-koder bo pošiljal kože v Azijo.

Prva ekspedacija na ladji „Tonquin“ je morala objadrati vso Ameriko, ker takrat še ni bilo Panamskega prekopa. Ustavila se je na Sendviških otokih, kjer je hotel Astor napraviti vmesno postajo med Ameriko in Azijo. Kapi-tan Thorn in vodja ekspedicije po morju MacDougal naj bi se po Astor-jevem ukazu sprijaznila z otoškim kraljem Tamahmaahom. Vsi potniki; po večini rustolovci in zankarji, so se preoblekl v pisane uniforme, vedoč, da so otočani dozvetni za pisano šaro. Obdarovala sta kralja s steklenimi bi-seri, pisanimi rutami in noži. Tako sta Astorju pridobila kraljevo prijatelj-stvo.

Nato je ladja nadaljevala pot.

Ob izlivu Kolumbije. — Težavni pristanek

22. marca, torej pol leta po od-hodu iz Newyorka, je „Tonquin“ pristal ob izlivu Kolumbije.

Pristanek je bil zelo težaven in je terjal osem življenj. Izliv reke, ki je širok kakih šest kilometrov, je bil prerezan z jezom, pod katerim so se lomili visoki valovi. Hla-den severozapadnik jih je gnal k obrežju. S strašno silo so se zale-tavali ob čeri in pokrivali ves izliv z belo, svetlikajočo se peno. Ladja je morala več dni križariti pred izlivom. Ko se je veter napo-sled polegel, so poskušali priti s čolni čez vrtince. Toda ves trud je bil zman. Krmar in sedem mornarjev je pri brezplodnih poizku-sih utonilo.

V najhujši stiski je pogumne pustolovce rešilo nekaj Indijancev, ki so edini poznali varno pot skozi čeri in vrtince. S čudovito spremnostjo so pripeljali svoje preproste čolne čez besnečo vodo do ladje in ji pokazali pot skozi ozko sotesko. V širokem zalivu je naposled ladja pristala.

Ustanovitev Astorije. — Poglavar-jeva hči reši MacDougalu življenje

Indijanci, ki so tako hrabro po-magali pri pristajanju, so bili iz plemena Čiukov. Priovedovali so, da je njihova vas nedaleč ob reki. MacDougal je zato krenil z enim svojih spremjevalcem, MacKeyom, na pot, da obiše njihovega pogla-varja Comcomlyja.

Veselo veliko noč

želite s svojim dragim naročnikom, bratcem in inserentom

UREDNIŠTVO in UPRAVA

Comcomly je bil prihoda belcev zelo vesel in ju je takoj povabil v goste. Pogovarjali so se prav lahko, ker sta MacDougal in MacKey znala s svojih prejšnjih potovanj po divjini dosti indijanskih besed. Tudi čez noč sta bila poglavarjeva gosta. Zjutraj sta si pripravila čoln, da se vrneta na „Tonquin“. Pogla-varju je sicer svaril, ker se je vreme poslabšalo, toda ker nista hotela, da bi ju imeli za strahopetca, sta se vendar odpeljala.

V začetku je šlo dobro, toda kolikor bolj sta se bližala izlivu, toliko bolj sta morala biti prepričana, da je imel Comecomly prav.

Na morju je divjal vihar, ki ga je še večala moč strašnega zapad-nika. Vihar je gnal morje v izliv reke in povsod, kjer je udarila morska voda ob rečno, so nastali vrtinci. Vanje je zašel čoln in kolikor bolj sta se jih čolnarja ogibal-a, toliko bolj sta zahajala vanje. Ve-sljanje ni nič pomagalo. Vsi napor-i so bili zman. Zašla sta v največji vrtinec in komaj sta se ubranila, da ju ni požrl. Razen tega je bila vo-da zelo mrzla, tako da so jima ro-ke otrpnile in sta se le še s težavo oklepala čolnovih robov. Posebno MacDougal je bil v nevarnosti, ker ni znal plavati.

MacDougal je videl, da se bo le s težavo vzdržal še nekaj minut. Tedaj pa je v najhujši stiski prišla rešitev. Zagledala sta indijanski čoln. Comecomly je vedel, kaj se bo zgodilo, in je za svojima gostoma poslal nekaj ljudi. Ko je prišel rešilni čoln v bližino vrtincea, je skočila iz njega v vodo prožna rjava postava in nenadoma je začutil Mac Dougal, da sta dve roki pograbili njegovo glavo. Še preden se je za-vedel, je ležal v rešilnem čolnu. MacKey, ki je znal plavati, se je sam rešil in priplaval k čolnu, kjer so ga potegnili iz vode.

Ko se je MacDougal prebudil iz nezavesti in vprašal, kdo ga je re-šil, je zvedel, da je bila to pogla-varjeva hči. Če bi bil kdo izmed moških skočil v vodo, bi se bil čoln utegnil prevrniti. Lahko dekle pa je to smelo tvegati brez nevarnosti.

Čoln je pripeljal rešenca nazaj k Comcomlyju, ki ju je muzaže se sprejel. Odklonil je vsa darila in jima dal šotor, kjer sta se lahko preoblekla in se posušila. Zvečer so se vetrovi polegli in sta se brez ne-sreče vrnila na „Tonquin“.

Ob povratku sta videla, da je kapitan med njuno odsotnostjo za-čel zidati naselbino. Mornarji in potniki so sekali drevesa in poži-gali grmovje.

V nekaj dneh je bilo poslopje postavljen. Nizek plot je obdajal naselbino. Posvetili so jo in seveda povabili tudi Comecomlyja. Da bi bilo vse kolikor mogoče svečano, so belci spet oblekli svoje rdeče-višnjevine uniforme. Po svečanem po-zdravu poglavarja je bila velika pojedina, kjer so popili več sodov-ruma. Ob koncu je MacDougal kr-stil v dolgem govoru naselbino z

imenom Astorija. Kozarec, ki je pil iz njega krstno pijačo, je zletel v leseno steno. Žvenketaje so padli kosi stekla na tla.

Napad Indijancev. — Konec „Tonquina“.

Ko so mornarji izkrcali vse, kar je bilo pripravljeno za novo nasel-bino, je „Tonquin“ razvil jadra. Po Astorjevem načrtu bi bil namreč moral križariti proti severu, in tam kupčevati med Indijanci s kožuhovino. To kožuhovino naj bi potem odpeljal na Kitajsko in se od on-dod vrnil k izlivu Kolumbije. V nekem kitajskem pristanišču bi bil moral kapitan oddati pošto za Astorja, da bi jo ameriška jadrni-ca, ki se je tam mudila, vzela s se-boj. Z njimi se je odpeljal tudi neki Indijanec iz plemena Činukov.

Čez tri dni je pristala ladja pred Newitijem na otoku Vancouvr. Komaj je vrgla sidro, že se je približalo veliko število indijanskih čolnov. Indijanci so mahali s kožami v znak, da bi radi menjali bla-ga. Pustili so jih na krov, toda iz-kazalo se je, da je bil njihov pogla-var Nukamis dosti bolj prebrisani trgovec kakor je bil kapitan. Sploh je bil Thorn zelo neizkušen v občevanju z domačini. Ko je opazil, da so ga Indijanci potegnili, se je raz-jezil in poglavarja oklofutal. Tako je bilo kupčije konec. Indijanci so poskakali v svoje čolne in se odpeljali, ne da bi se zmenili za preklinjajočega kapitana.

Indijanec nikdar ne pozabi žalitve. Najhujša žalitev pa so udarci. To vemo, saj smo čitali nekoč in-dijanske povedi. To so vedeli tudi zankarji v Astoriji, ne pa kapitan Thorn.

Ko so se Indijanci drugi dan vr-nili, je mislil, da so se premislili. Ko so ponujali kože ceneje kakor prejšnji dan, je bil celo prepričan, da je starega poglavarja naučil pa-meti. Še to se mu ni čudno zdelo, da rdečkožec ni bilo za steklene bisere in blago, ampak samo za nože. Tudi tedaj ni postal pozoren, ko so se Indijanci, ko so dobili nože, raz-kropili po krovu. Šele ko so trije prišli na poveljniški mostiček, se mu je moralno zazdeti, da nekaj ni v redu. Zavpil je na krov: „Pri-pre-vite se za odhod! Vsi Indijanci morajo z ladje!“

Toda bilo je že prepozno. Indijanci so zagnali svoj bojni krik in se vrgli z noži na neoborožene belce. V nekaj trenutkih so bili vši na tleh. Najhuje se je godilo kapitanu. Njegovo truplo so strašno razmr-čevali. Nukamis mu je sam odrezal skalp. Ko je bilo krvavo delo opravljeno, so divjaki zapustili ladjo. Drugo jutro so se nameravali vrniti, da vzamejo s seboj, kar bi utegnili potrebovati.

Maščevanje ranjenca. — Ladjo z Indijanci je pognal v zrak

Indijanci so mislili, da so na „Tonquinovem“ krovu ostali sami

Najprej izlepa

„Če mi pri priči ne izginete z mo-jega travnika, vam razbijem vse ko-sti!“

„Oprostite, kako pa naj vem, da čez vaš travnik ni do —“

„Saj zato vam pa najprej izlepa po-vem!“

mrljci. Toda motili so se. Komaj so zapustili ladjo, že se je zbudil mornar Lewis, ki je dobil nož v hrbel in izgubil dosti krv. S težavo je vstal in se vlekel po krovu. Kjer se mu je ustavil pogled, povsod je videl same mrljice. Čutil je, da tudi sam ne bo več dolgo živel. Zato je sklenil maščevati se-be in svoje tovariše. Splazil se je v smodnišnico: s poslednjimi močmi je odprl vrata in se nenadoma znašel pred nekim Indijancem.

Bil je Činuk, ki se je udeležil odprave kot tolmač. Ko se je začel krvavi ples, je zbežal in se skril v smodnišnici. Lewis mu je velel, naj takoj zapusti ladjo. Dal mu je svoje papir'e, ki jih je skril v pločevinasti škatli. Činuk je skočil v vodo z ukazom, naj se na vsak način poskuši vrniti v Astorijo. Lewis pa je nadaljeval svoje priprave.

Drugo jutro so prišli Indijanci na krov po svoj plen. Nenadoma pa se je začul strašen pok. Ogromen steber dima se je dvignil proti nebu. Ko ga je veter razgnal, ni bilo ladje nik'er. Le še ruševine in mrljci so plavali na razburkanih valovih.

Steklenica s kozami

V Astoriji se med tem ni zgo-dilo nič posebnega. Indijanci so prihajali v naselbino s kožuhovino in jo menjavali za steklene bisere in nože. Zaloga dragocenih kož je rasla. O strašnem koncu „Tonquina“ in njegove posadke ni še vedel nične nič. Kmalu pa so začeli na-selniki nekaj slutiti.

Indijanci so jeli izostajati. Sli-so jim bili prinesli vest o krvavem dogodku pri Vancouvr in tedaj so se indijanska plemena ob Kolum-biji odločila, iztrebiti belokožce tudi tu. Zato so sklenila med seboj premirje in zvezo. Najdelj se je upiral Comecomly. Toda ker so nje-govi podložniki začeli godrnjati in grozili, da mu bodo vzeli poglavarsko čast, je moral popustiti.

Neko jutro so našli naseljenci na plotu sveženj puščic, prepojenih s krvjo. Zankarji, ki so živel med Indijanci, so vedeli, kaj to pomeni. Potem so zagledali ob robu gozda veliko trumo pobaranih indijanskih obrazov in nekaj mornarjev s „Tonquinom“.

V prihodnji številki popišemo strašno pot Astorjeve ekspedicije skozi pragozd in puščavo.

Slovenka, ki si v Egiptu služi kruh

Milica Megličeva

Na našo anketo o gospodičnah, ki si same služijo kruh, se je oglasila iz daljnega Egipta gospodična Milica Megličeva s kratkim člankom, kjer razglašlja o ženi v tujini.

Članek je zelo zanimiv in ga zato prinašamo neizprenemjenega.

„Tudi jaz bi rada spregovorila v vaši anketi, saj si sama služim kruh,

nje po domovini, po svojih, ki sem jih zapustila. Nesrečno dekliško srečje terjalo staro srečo. Res sem se poleti vrnila domov. Presrečna sem stopila na draga ljubljanska tla, ki sem jih pred letom s tako lahko zapustila. Toda dolžnost me je kmalu poklicala nazaj, ker sem bila vezana s pogodbo za dve leti. Ta pot je bila težka in bolča, saj sem morala pustiti domovino, ki sem jo komaj spet našla. Zdaj štejem dneve, ko se spet vrnem in ostanem za zmeraj doma. Hudo je pri vas, kakor berem iz časopisov, toda v tujini, med mrzlimi tujci in brezobzirnim ljudmi, je še mnogo hujše. Kako mora to občutiti šele mlado dekle, ki si ne more pomagati in se mora boriti z težavami, ki ne pridejo moškim nikdar na pot! Nobeni ženski ne bi privoščila tega, kar sem sama pretrpela. Malo bi jih zmagal, morda one, ki so same na svetu in ki nimajo duše, kamor bi se zatekle v časih samote.

Res je lep občtek, če človek skrbi sam zase, in vendar je resno govorjenje o moški enakopravnosti in samostojnosti bolj ali manj nemogoče, dokler bo naravna razlika med moškim in žensko, zlasti v duševnem oziru. Razlika med obema srccema, ki je po mojem mnenju ne premosti nobena emancipacija ali denarna osamosvojitev. Naravni roklic dekleta je znani, in ako je prisiljena ubrati drugo pot, da si s tem zagotovi življenje, mora pri tem tudi trpeti.

Rada imam otroke, svoj roklic učiteljice bi izvrševala z idealnim veseljem, nad vse radu pa bi vzgajala lastne otroke. Ta misel, ki je mogoče nebo tako težko uresničiti, me v tujini dviga. Z veseljem bom zapustila pot samostojne ženske, ki pa je v resnicu te sužnja svoje okolice in razmer — in si v svojem domu ustvarila lastno samostojnost, v mišljenu, vzgoji in delu svojih otrok — v področju, ki je izključno naše in kjer res lahko najbolj samostojno in po svoje živimo, ker se moški na to ne spoznajo.

Pozdravljam vse svoje sovratnice v dragi domovini in jim želim veselje velikonočne praznike!“

in sicer v dočnjni tujini. Ko sem i svrši odhajala v Egipt, kjer sem domača učiteljica pri norveškem konzulu v Aleksandriji, me je zanimalo vse novo in nepoznano. Toliko sem že čula o Egiptu, tej čudoviti deželi, in moja radoščnost je bila upravičeno velika. Seveda bi bila dosti rajši vzela službo v domovini, kot učiteljica, pa je nisem mogla dobiti. Zato sem šla v tujino. Ker mi je bila obljubljena lepa plača — funt je stal takrat še zelo visoko — sem bila tem bolj zadovoljna.

Kmalu ro božiču pa sem začutila nenadno težko, čedalje večje hrepene-

Kdaj se bo žrebalo za naše velike nagrade?

V 12. številki „Družinskega Tednika“ smo objavili, da je skrajnji rok za sprejemanje zloženek 29. marca in da jih po tem roku ne bomo več sprejemali. Zato nujno prosimo cenj. naročnike, naj to upoštevajo in če še niso zloženke rešili in poslali naši upravi (Ljubljana, Breg 10), naj to nemudoma storite. Iz razlogov, ki smo jih obširnejše navedli v emenjeni številki, nam je časovno in tehnično popolnoma nemogoče, da bi ta rok podaljšali. Vse zloženke, ki bi jih pozneje dobili, bomo moralni, čeprav neradi, vreči v koš.

Od torka 29. t. m. pa do sreda 6. aprila bomo vse zloženke uredili, vknjižili poslano naročnino in pripravili vse potrebno za žrebanje, ki se bo vršilo v sredo 6. aprila popoldne. Žrebanje bomo uredili tako, da mu bodo mogli prisostvovati tudi naši naročniki. V prihodnji številki objavimo, kje, kako in ob kateri urri se bo žrebanje vršilo. Povedati moramo, da pridejo v žreb vse pravilno rešene zloženke, nagrade pa se prisodijo izžrebanim le tedaj, če imajo v redu plačano naročnino. Če bi usoda prisodila kako nagrado naročniku, ki naročine (40 Din) ni poravnal, se bo za tisto nagrado vnovič žrebalo, dokler je ne debi naročnik, ki ima naročino plačano. (Te dni smo razposlali opominje s položnico vsem, ki nam še dolgujejo naročino, tako da se bodo cenj. naročniki znali ravnavi).

Ponavljamo: pravico do tekmovalnega za nagrade imajo samo tisti, ki so poslali pravilno rešeno zloženko in povravnio polletno naročino v znesku 40 Din. Skrajni rok za poravnjanje naročine je do 5. aprila t. l. t. j. t dan pred žrebanjem. Dne 6. aprila popoldne bo naša uprava za stranke zaprtta, ker se bo popoldne vršilo žrebanje, za-

to se ne tolažite s tem, da bo še poslednji trenutek čas. Upoštevajte tudi to, da položnica potuje do nas najmanj 1 dan do 2 dni delj, kakor pismo, ker mera poprej na poštno hranilnico. Za Vas je torej prav skrajnji rok za poravnanje naročine najmanj 2 dni krajši, če ste količaj delj od Ljubljane, pa računajte celo 3 dni manj, torej 3. aprila. Priporočamo pa Vam v lastnem interesu, da ne odlašate do zadnjega dne, nego da nakaželete naročnino po možnosti 29. t. m., potem imate še čas za event. reklamacije.

Prostor nam ne dopušča, da bi še enkrat naštivali nagrade, ki jih razdelimo, in vse druge podrobnosti, ki so s tem v zvezi. Ponovimo le to, da je vseh nagrad nad 2200 in da so vredne 52.000 Din.

Če Vam še kaj ne bi bilo jasno, preberite naš članek o žrebanju in razdelitvi nagrad v 12. štev., ki je izšla 17. t. m.

Važna sporočila našim naročnikom

Nekateri novi naročniki, ki so že prejšnji teden list naročili, ga prejmejo šele ta teden s to številko. Vljudno jih prosimo oproščenja zaradi zamude; prva naklada prejšnje številke nam je namreč pošla, druge pa zaradi praznika nismo mogli prirediti pred ponedeljkom.

Tudi one gg. naročnike, ki še niso dobili ponatisa romana „Most vzdihov“, prosimo potapljenja. Zaradi prezaposljenja naše uprave in nujnosti kontrole smo ga prošli teden mogli odpremiti samo tistim naročnikom, ki so ga naročili na naših modrih dopisnicah. Dotlej, ko dobite to številko v roke, bo stvar gotovo urejena. Če bi

FAVORIT DOBREGA OKUSA . . . . .

... pomeni od dobrega izbrati najboljše, od najboljših mil Elida Favorit milo. Ono varuje Vašo čisto polt, njegov čudoviti vonj ostane v milu, dokler se isto do kraja ne porabi. Redno negovanje z Elida Favorit milom ohrani ljubkost mladostnega videza.

ELIDA *Favorit* MILO

Lomotoma ponatisa vendarle ne prejeli, Vas prosimo, da ga takoj reklamirate.

Nekateri gg. naročniki dobivajo po 2 izvoda. Do te pomote je prišlo za to, ker so najprej poslali zloženko, potem se pa po dopisnici še enkrat naročili, ali pa narobe. Ker nam je v teh dneh to težko pregledati in prekontrolirati, v nekaterih primerih pa celo nemogoče, vljudno prosimo prizadete, da nam t izvod vrnejo in obenem sporočite, da so pomotoma dobivali po dva izvoda.

Neljuba, a razumljiva pomota se nam je v naglici priprnila pri ekspediciji prošli teden, ko smo poslali opomine tudi nekaterim cenj. naročnikom, ki so naročnino že poravnali. Naj napravljeno oproste! Položnico naj shranijo za drugič, ali pa jo dado svo-

jemu prijatelju ali znancu, ki bi se morda hotel naročiti na naš list.

Te dni smo prejeli iz Kočevja naročnino po položnici, na kateri ni bilo pošiljalčevega imena. Ker nam je nemogoče ugotoviti, kateri naročnik nam je vsoto nakazal, vljudno prosimo vse cenj. naročnike iz Kočevja, ki so naročnino poravnali, naj nam sporočita podlagi položniškega odrezka, kateri dan so poravnali naročnino, da potem na podlagi ostalih položniških dokazemo, komu naj jo štejemo v dobro. Prosimo čim prej, da ne bo nereda pri žrebanju.

Vsem gg. naročnikom!

Poravnajte naročnino čim prej! Glejte, da bodo Vaši računi z listom v redu, drugače nimate pravice do nagrad. Če boste odlašali, zamudite rok za morebitne reklamacije.

HUMOR

Filmski programi

„Nezvesti Ekehard“

Danes poslednjič.

„Tašča pride!“

Pljuvanje po tleh prepovedano.

„Moric se koplje“

V petek prvič.

Nerodno

V nabasano polnem tramvaju vidi starejši gospod, da ga neka mlada dama neprestano opazuje. Nenadoma ga vpraša:

„Ali niste oče enega mojih otrok?“

Gospodu zmanjka sape in začudeno odvrne:

„Prav nič ne vem, gospodična...“

Vsi navzoči se posmehljivo muzajo.

Tedaj gospodična v zadregi doda:

„Sem namreč učiteljica.“

Barva krvi

V vojni leta 1870 je pritekel neki žid k podčastniku in ga vprašal:

„Gospod podčastnik, kakšna je kri? Rdeča ali rjava?“

„Rdeča, tepec.“

„Hvala bogu, mislil sem že, da sem ranjen.“

Zagovoril jo je

Gospod pride v drogerijo in zahteva za tri dinarje kameličnega čaja. Lepa, toda navibana prodajalka mu odvrne:

„Kamelice vam lahko dam, toda čaj si boste morali sami kuhati.“

Gospod malec užaljen: „Potem mi dajte še za tri dinarje slezovega čaja.“

Prodajalka mu še posmehljiveje odvrne:

„Slez lahko dobite, toda čaj si morate, kakor sem že rekla, sami napraviti.“

„Čakaj,“ si misli gospod, „ti bom že pokazal!“ Potem reče:

„In potem, gospodična, mi dajte še za tri dinarje prsnega čaja!“

To pot je opazka izostala...

V pravem trenutku

Dva škota potujeta po Ameriki in prideta tudi na Divji Zapad. Tam vidita, da imajo ponekod kot edino prevozno sredstvo še zmerom poštni voz. Škotoma je to povšeči; saj jima pride vožnja na ta način mnogo ceneje.

Tako se zibeljata na staroverski vpregi po samotni skalnatki pokrajini, ko se zdajci voz sunkoma ustavi — in pred oknom se prikaže bradat razbojnik z velikim samokresom v rokah:

„Denar ali pa ustrelim!“

Eden obeh škotov seže jadrno v žep, potegne iz njega bankovec za 5 dolarjev, ga porine prijatelju v žep in mu zašepeče:

„Evo, vrnem ti pet dolarjev, ki si mi jih včeraj posodil!“

Ubogi dežniki

„Kaj izbruhne vulkan najprej?“

„Profesorske dežnike.“

Usoda

Napisal A. P. Terhune — Poslovenil F. M.

Kdo je to neznan bitje? Ali je Previdnost, ali je Bog? Sam ne vem, kako naj ga imenujem. Morda je to šegavi mojster vesoljstva, morda je samo usoda. Naj vam naštejem nekoliko njegovih burk, pa potem sami ugibajte.

Lord Gardigan — nenadkriljivi mojster sablje v vražje prednizni pustolovec — je na čelu lahke brigade planil v bitko pri Balaklavu. Preko dva kilometra dolgega, nezavarovanega polja je drevil na čelu svojih konjenikov. Ruski streleci in ruske baterije so trgale strahotne vrzel v njegovih vrstah.

Preko istega polja se je vračal z ostanki svoje čete, ves čas obsipavan z ognjem, svincem in jeklom. Na stotine mrtvecev je obležalo na tem polju — on ni dobil niti praske.

Mimogrede: Iz mnogih dvobojev je izšel kot zmagovalec. Par let pred omenjeno bitko z Rusi se je spoprijel v dvoboju z enim najznamenitejših sablačev sveta in ga ubil, ne da bi sam dobil najmanjšo ranico. V neštetih krvavih bojih je bil in iz vseh je prišel zdrav nazaj. Bil je nedotekliv.

Deset let po balaklavski bitki je lord Cardigan miroljubno jezdil po samotni angleški cesti, ko se mu konj spoteke in ga vrže s sedla. Padel je na tla in obležal mrtev na mestu.

Neprimeren konec vojnega junaka.

Ko je potop Titanica pretresel z grozo ves civilizirani svet, je bil med onimi potniki, ki so se rešili, tudi Oskar Palmquist iz Bridgeporta v ameriški državi Connecticut. Ko je Titanic treščil v ledeno goro, je sunek vrgel Palmquista čez krovno ograjo v ledeno morje. Ure in ure dolge noči je plaval okoli; brez nade na rešitev je bil, a ni obupal. Ledeno mrzli valovi so mu pljuskali v obraz in mu drevenili ude. Zopet in zopet so ga pogolnili vrtine. Zadevali so ga plavajoči ostanki parnika in mu trgali kožo. A on je plaval naprej; z nezljivo voljo se je vzdržal na površju. Končno, končno, ko se je že danilo, ga je bolj mrtvega koživega pobrala neka rešilna ladja. Kmalu je prebolel grozni doživljaj in se zdrav vrnil domov.

Pred šestimi ali sedmimi leti so časopisi poročali o Palmquistovi smrti. Utonil je bil v neki luži, ki ni bila niti poldruži meter globoka.

Morda ste že slišali, kako čudežno je ušel smrti znani angleški planinčec Edward Whymper? On in širje drugi so privezani na skupni vrvi plezali po strmih pečinah nad hudimi prepadi. Nekomu je na ledu spodrsnilo in pri padcu je potegnil za seboj še tovariše. Širje so zborovali v prepad, v smrt, Whymper je ostal edini, ker se je ob sunku utrgala vrv, s katero je bil privezan k ostalim. Prej in pozneje je Whymper prelezal najnevarnejše pečine v planinah. Bil je skoraj na vseh najnevarnejših in najnepristopnejših vrhovih sveta in prelazil vse najznamenitejše vrhunce Alp in And. Stokrat in stokrat je stavil na kocko svoje življenje in celoto udov in vselej se je vrnil domov nepoškodovan.

Nekaj let bo tega, ko je v Angliji predaval v neki dvorani o planinstvu. Stal je na robu odra in v navdušenosti svojega govora je na to pozabil. Stopil je korak naprej in padel z odra. Polomil si je nekaj udov in reber. Hudo ranjenega so ga odpeljali v bolnico.

Morda ste kdaj videli telovadce, kako skačejo čez visoke prečnice s pomočjo dolgega droga? Če ste, potem veste, da se skakač požene štiri ali pet metrov visoko in trešči na drugi strani prečnice na tla. No, ko sem bil še študent, sem poznal mojstra v takem skakanju. Bil je najdrznejši svoje vrste. Nikoli mu niso škodili skoki iz take višine. Ko je nekaj let pozneje zapustil kolegij, je stopil nerodno iz voza ulične železnice in padel. Na obeh straneh pretrganega so ga odpeljali v operacijsko sobo mestne bolnice.

Glejte nedolžne burke vesoljnega šaljiveca!

Neki prijatelj mojega dečka je bil znanstvenik. Ob začetku parnih ladij je napisal sijajno razpravo in z računi neovrgljivo dokazal, da je popolnoma nemogoče, da bi kurivo in parni stroj mogel pritirati večji parnik preko takih širokih planjav kot je Atlantik.

Prvi večji parnik, ki je plul iz Novega Jorka v Anglijo, je imel v svoji knjižnici brošurice z ono učeno in neizpodbitno razpravo.

Napoleon Bonaparte je bil v neštetih bitkah in spopadih. Osebno je vodil svoje armade v boj in ostal neranjen. Da opogumi druge, je posečal bolnice kužno obolelih. Polagal je roko na čela njih, ki so umirali od črnih koz. Noben bacil se ga ni prijel.

Pozneje, ko je živel v udobnem in varnem zatišju svete Helene, je podlegel bolezni, ki se je pojavila kot posledica njegovih poskusov, da se ubrani debelosti.

Peary, ki je odkril severni tečaj, je prebil nepopisne muke v mrazu in naporu na brezkončnih lednih planjavah. Tri leta pozneje si je na novojoškem Broadwayu naškopal hudo prehljenje in pljučnico. Zakaj? Zato, ker je pozabil obuti galoshe in je samo v čevljih brodil po snežni brozgi.

Nekdanji ameriški predsednik Caharija Taylor je bil prej slaven bojevnik proti Mehikancem in Indijancem. Po noči in po dnevu je tvegal življenje in preziral smrt. Kakor Cardiganovo tako je bilo tudi njegovo življenje začarano. V vseh bitkah se mu ni niti las skrivil. V blesku bojne slave je bil izvoljen za predsednika Zedinjenih držav in se preselil v Belo hišo. Komaj se je dobro ugrel v novem bivališču, kjer mu ni pretila nobena nevarnost, ko nekega toplega dne pozoblje prgišče črešenj in popije čašo mleka ter se zgrudi na tla. Par ur pozneje so kurirji sporočili svetu njegovo smrt.

Tako bi lahko našteval take slučaje in polnil stran za stranjo. Rastel in rastel bi seznam ljudi, ki so tvegali svoje zdravje in življenje na sto in sto silovitih načinov ter ostali zdravi in nepoškodovani le zato, da podležejo smrti ali poškodbam tedaj, ko jim ni pretila nobena vidna nevarnost.

Na Akropolisu so Atenčani postavili kipe v čast vsem zanim božanstvom. In da bi si ne nakopali na glavo jeze kake nepoznane vsemižne Moči, so napisled zgradili oltar ter ga posvetili „Neznanemu bogu“.

Ako postanem kdaj malikovac, bom tudi jaz zgradil oltar. Okrasil ga bom z zlatom, platino in demanti in ga posvetil burkastemu božanstvu, ki se tako igra z nami. In pred tem oltarjem mu bom v čast sežigal petdesetdolarske in stodolarske bankovce in druge zlatorumene državne vrednotice. Tedaj bo morda moja sreča varna. Ali — ali pa morda ne bo.

Strah

Zgodba iz Egipta

Ko sem pojedel nekaj datljev, sem se napil vode iz Nila, kakršna je bila. Preveč sem bil utrujen, da bi si kuhal čaj.

Ko sem sezuval težke čevlje, mi je ušel pogled skozi križe ozkega okna. Slednja teh mehkih noči mi je bila nov dogodek, poseben in tuj.

Za temnimi železnimi palicami so se kopali v mesečini težki kamnitni kvadri mošeje. Nekaj senč, nekaj zvezd je otožno sililo v golo sobo. Nači mojo poševno mizico je plesal soj meseca.

Zaštokal sem, toda nihče me ni čul. Nato sem se iztegnil na divan, ki sem ga bil s kovčegi podaljšal. Kakor vsak dan, sem začutil kovčev držaj na temenu.

Prebujen sem bil. In predramiti me je moral nekaj neprijetnega, zlovesčega. Nevarnost mi je morala pretiti. V moji glavi je bilo vse tako čudno jasno, kakor se ne bi bil šele pravkar zbudil. Niti ganil se nisem, da ne bi izdal, da se že začenjam braniti proti neznanemu.

Ali se ni nekdo čez me sklonil? Sleherna mišica se je napela nalik struni, ko sem počasi odpril oči. Toda zagledal sem le soj mesečine na stropu. To torej ni moglo biti.

Potem sem nenadoma začutil pritisk na prsih. Nekaj je ležalo na meni. Nekaj zvitega, napetega. Obšla me je misel, zgrabila me je in me ni hotela izpustiti. Kača je na postelji! Kača...

Otrpnil sem. Kri mi je šla v glavo. Hladen sem bil, trezen in buđen.

Opoldne sem z Arabcem in črnem Tomom kamenjal peščenega gada. Enega tistih peščenih gadov, ki v trenutku usmrte človeka.

Mali žid Izak mi je pravil dosti zgodb o černih gadih v srednji Afriki...

Ali niso bile moje misli le halucinacije napetih živcev? Ali niso vse le sanje?

Z rokami sem se oklepal beder. Nohts so se mi zarili v meso. Za-

čutil sem bolečino. Ne, res sem bil buden. Spet sem odpril oči. Nad manjo je plesala mesečina. Ne, nisem več spal.

Globoko sem vdihnil sapo in potekjal temni klopčič. Gadje niso tako težki. Na mojih prsih mora ležati Kleopatrina kača — afriška kobra!

Če bi le mogel kačo pogledati! Toda moja glava je ležala pregloboko. Volnena odeja mi je stiskala roke k telesu. S težavo in neskončno počasi sem dvignil glavo. Toda še vse premalo. Samo malo sem vi del iz napihnjene odeje okrogli, črni klobčič. Ne, ne, to ni mogel biti navaden gad.

Potem sem spet mirno obležal. Možgani so mi neutrudno iskali izhoda. Afriška kobra slabo vidi in slisi in ne bi mogla v tem takoj najti prave poti. Pred mojo glavo je bil rob odeje kakor obrambni nasip. Kaj ko bi poskusil kričati? Toda če me začuti, sem mrtev!

Čutil sem, da ne bom mogel več dolgo prenašati muk. Živeci so mi bili napeti in so pokali. „Omer!“ sem zaklical ostro in odslekan. Kača se ni ganila. „Omer!“ sem zatulil. Kača se še ni ganila. Ležala je, toda nekaj se je v njej gibalo, dobro sem čutil skozi odeje.

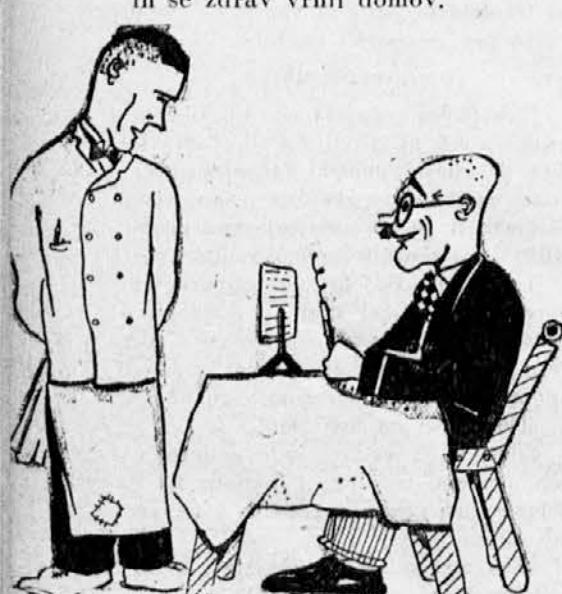
Spet sem mirno obležal. Ali so minule minute ali ure — kaj sem še vedel o času? Zdaj je bilo treba udariti. Saj bi bil sicer znored. Milimeter za milimetrom sem dvigal roke ob telesu. Zdaj so bile že ob obeh straneh težkega klopčiča. Mišice so mi trznile. Sunek, udarec! Težka kepa je zletela z odejami vred ob steno. V enem skoku sem bil pri električnem stikalu.

Obrnil sem — sek. Potem sem se vrgel nazaj, se stisnil k steni. Oči so mi zletele po sobi...

Tam! Meni nasproti — pri vratih — velika — črna — mačka!

Njene oči so se prestrašeno uprle vame:

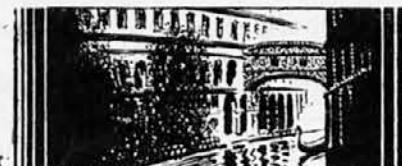
„Mjav!“

Priporočilo

„Gospod natakar! Pri sebi imam samo 10 Din — kaj bi mi priporočili? „Drugo restavracijo!“

MOST VZDIHOV

ZGODOVINSKI ROMAN
NAPISAL MICHEL ZÉVACO

20. nadaljevanje

Novi naročniki dobe na željo ponatis dosedanjih 19 nadaljevanj!

„Ne, mamica...“

„Ali pa trebuh? Zakaj ne po-
veš?“

„Nič mi ni, mamica, res ne!“

Paolo je z veliko pozornostjo
opazoval mater in hčer. Pomignil
je Imperiji in stopil z njo v kot.
Tam jo je skoraj osorno vprašal:

„Ali se bojite, da vam ne bi
hčerke zastrupili?“

Imperija je kriknila od groze.
Toda odgovorila ni.

„Gospod,“ je zaječala in sklenila
roke, „poglejte, za Boga, kaj je
otrok!“

„Pomirite se,“ je odgovoril Pa-
olo. „Ali mi zaupate?“

„Da... da... čeprav ne vem za-
kaj...“

„Dobro. Izvolite oditi in recite
služkinjam, naj zapuste sobo.“

Imperija se je zgrozila.

„Če se bojite,“ je rekел Paolo,
„sem pripravljen prepustiti svoje
mesto drugemu zdravniku.“

„Ne, ne! Saj vam zaupam...“

Pomignila je, in dve ali tri služabnice, ki so se trudile okoli Bian-
ce, so neslišno odšle. Nato je strastno
pritisnila hčerko na prsi in hotela
oditi. Takrat pa ji je rekел
zdravnik:

„Izvolite naročiti lakeju gospoda
Aretina, naj počaka v sosedni sobi,
da ga lahko pokličem, če bi ga kaj
potreboval.“

Ko je Paolo ostal sam, se je za-
trenutek zagledal v Bianco.

Videč, da njena mati odhaja, se
je otrok napol dvignil na kanapeju,
gledal za njo z očmi, temnimi od
jeze, in zamrmral:

„Le id!... Le vrni se spet na
ples!... Kar vrni se med svoje mo-
ške!... Tvoja hči pa naj ostane sa-
ma!“

Paolo se je nasmehnil: zdaj je
vedel, katera bolezen razjeda Bi-
anco.

Stopil je k njej, sedel na kana-
pé, jo prijel za roko in mehko de-
jal:

„Ali ne bi malo pokramljala,
dete moje?“

„Nisem bolna in hočem biti sa-
ma,“ je nervozno odgovorila Bi-
anca.

„Vem, da niste bolni. Vaše telo
ne trpi, sirotica. Vaše srce trpi, kaj
ne?... Dajte, zaupajte se mi! Vaš
priatelj sem. Nekaj velikega vas
teži, kajneda?... Dajte, poglejte me,
in sami presodite, ali lahko z me-
noj govorite kakor s prijateljem...“

Bianca je dvignila k možu, ki ji
je tako govoril, svojo glavo, ki jo
je dotelej skrivala v blazine.

Roland je osupnil nad izredno
lepoto tega deviškega obraza.

Bianca je imela takrat nekaj
manj kakor štirinajst let.

Toda bila je že malone odrasla
deklica: pod vročim solncem juž-
nega neba se italijanske dekllice

naglo razcveto kakor cvetke v topli zemlji.

Bianca je imela vso lepoto svoje
matere, le nekaj neopredeljivo tr-
šega je bilo v njenih linijah, pa
mehkejšega v oblikah. Njene tem-
nosinje oči so bile živo nasprotje
idealni deviških njene glave. V
teh skoraj divjih očeh so goreli
ognji neznanega besa ali pa upor-
nosti, ki je vstajala iz njenega raz-
mišljanja.

Bila je dobro vzgojena; branja,
pisanja in računanja so jo mojstri
naučili; kitaro je igrala z nedopovedljivo čuvstvenostjo. Pri materi
dolgo ni bila; morda je bilo kurtizano
sram pred deklico kar ne bi bilo
pri ženski Imperijinega značaja
nič čudnega. Potem pa, izne-
nada, kakor bi ji bilo nekaj šinilo
v glavo, ali pa se je v njej zbudila
materinska ljubezen: mahoma je
začutila, da ne more več ostati brez
nje, in tedaj je kurtizana odpoto-
vala po hčerko, jo vzela s seboj in
ji dala na razpolago stanovanje v
svoji palači, kjer je Bianca živila
malone kakor jetnica. Skoraj vsak
večer, ko je legal mrak na zemljo,
je Imperija, skromno oblečena in
zastrta kakor žalujoča vdova, šla z
Bianco na dolg izprehod, bodisi peš,
ali pa v gondoli. Toda podnevi ni
deklica nikoli zapustila palače. Im-
perija je ljubosumno pazila, da ni
nobeno moško oko videlo njene
hčerke, in le malo je bilo ljudi, ki
so sploh vedeli, da ima Imperija
hčer. V tej nečisti hiši so bile Bian-
cine sobe edini čisti kotiček, in Im-
perija je vselej s strahom stopila
vanj. Če le ni navzlic vsem njenim
odredbam Biančina lepota že zbu-
dila v kom grešnih skomin?...

Minuto ali še delj je Bianca
opazovala Roland.

„Da,“ je rekla naposled, „mislim,
da lahko govorim z vami kakor
s prijateljem. Nič se mi ne
zdite podobni drugim moškim, ki
zahajajo k moji materi. Pogled iz
vaših oči ni predrzen kakor pri
vseh drugih. In ravno zato toliko
trpim. Zato, ker vidim, s kakšnimi
ljudmi se moja mati obdaja. Sa-
njala sem o majhni hišici, kjer bi
živeli čisto sami zase...“

„Tak vas prav nič ne mikajo ve-
selice in zabave, ki se vrše v tej
palači?“

„Groza me jih je. Še včeraj sem
prosila mojo mater, naj noocošnji
ples odpove. Pa ni hotela. O, kako
sem nesrečna!“

Bianca se je spustila v jok.
„Res ste nesrečni!“ je zamrmral
Roland.

Pustil je deklico, da se je iz-
jokala.

„In vendar,“ je nato povzel, „in
vendar imate svojo mater zelo
radi?“

„Da, ljubim jo... In smili se mi.
Zakaj časih se mi zazdi, da tudi
ona ni srečna. Rada jo imam, go-

spod. Če bi kaj pomagalo, bi se
žrtvovala zanjo. Pa vendar se mi
zdi, da bi bolje storila, če bi jo za-
pustila...“

Roland se je stresel.

„A zakaj?“ je vprašal. „Pravite,
da ljubite svojo mater, po drugi
strani vas ona obožuje — zakaj bi
jo potem zapustili?“

„Ne vem. Tu se še žadušim.“

„Morda vam manjka prostosti?“

„O, ne! Duši me, ker se mi zdi
zrak, ki ga tu diham, težak in za-
strupljen; duši me, ker slutim, ker
čutim, da se dogajajo strašne reči...
Kakšne?... Ne vem! In ker ne vem,
me je še bolj groza.“

„Pomirite se, dete moje, potola-
žite se! Nič takega se tu ne dogaja,
da bi vas moral groza biti.“

Deklica mu je pogledala v oči.

„Vaše besede ne govore tega, kar
mislite, zakaj dobro čutim, da zdaj
vaš glas ni tak kakor prej. Vidite,
proč obračate oči. Zakaj mi ne po-
veste resnice?...“

„Ker vam mora ta resnica ostati
prikrita,“ je odgovoril Roland z
vznemirjenostjo, ki si je ni znal
razlagati. „Ne poskušajte je odkri-
ti! Zaklepajte se v svojo sobo! Če
se vrata potihoma odpro, zbežite!
Če zaslišite glasove, zamašite si uše-
sa! Če zagledate sence, zaprite oči...“

„O!“ je vzkliknila Bianca, „zdaj
vem, da ste mi res prijatelj...“

„Da, prijatelj, dete moje, verje-
mite mi!“

„V nekaj besedah ste mi nasli-
kali življenje, ki ga tu živim. Zakaj
vse, kar mi svetujete, že dolgo po-
črem; toda do zdaj sem počela iz
instinkta, ne vedoč, ali me bo to re-
šilo ali pogubilo... Ah, gospod! Ko
bi mogli mater pregovoriti, da za-
pusti Benetke!... kako sem bila sre-
čna, dokler nisem bila tu...“

„Kje pa ste živelni poprej?“

„Na kmetih, v vasi blizu Man-
tovе. Mati me je dvakrat na leto
obiskala, in takrat sva bili tako
srečni! Kadar me je zapuščala, mi
je bilo, kakor da mi mora počiti
srce, ko sem jo gledala, kako joka.
Pa vendar si tako neizrekljivo že-
lim prejšnjega življenja...“

„Ne izgubite upanja, dete moje.
Storil bom, kar bom mogel, da vaša
mater pregovorim...“

Bianca je sklenila roke.

„Takrat bi bili obe rešeni!“ je
vzkliknila, ne vedoč, kako globok
je pomen teh njenih besed. „Kdaj
boste govorili z njo?“

„Kakor hitro bom mogel. Morda
še nocoj... ne, rajši jutri: zakaj pre-
misliš moram.“

„Kako ste dobri, gospod! Resni-
čno dobri... Sram me je, da vam ni-
sem vsega zaupala.“

„Česa mi niste zaupali?“ je za-
čudeno vprašal Roland.

Bianca je postala rdeča ko skrat-
lat.

„Nisem vam vsega povedala... Pa
vam moram. Neki mož... eden izmed
tistih, ki prihajajo časih semka...“

„Nu?...“

„Nekega dne me je mati izjemo-
ma vzela o belem dnevu s seboj na
Lido. Ta mož naju je srečal. Čeprav
je bila moja mati zastrta, jo je vendar
le spoznal. Stopil je k nama, in
ko me je pogledal, me je izprele-
tela ledena zona.“

„Ali bi mi laško popisali tega
človeka?“

„Tako je grd, da me ga je strah.
Tistikrat je bil v duhovniškem pla-
šču, toda z višnjevim robom...“

„Bembo!“ je gluho zamrmral
Roland.

„Mesec dni nato,“ je nadaljevala
Bianca, „so se odprla tale vrata.
Na pragu je stal on! Obraz mu je
gorel in začel je nekaj jecljati. Ni-
sem ga razumela, tako sem se ga
bila prestrašila. Zakričala sem. Pri-
tekle so služkinje in tedaj je šel,
opravičevanje se, da se je zmotil...“

„In kaj je rekla vaša mati, ko
je to čula?“

„Nisem se ji upala povedati. Še
danesh, kadarkoli na to mislim, me
groza strese.“

„Ne bojte sel!“ je rekel Roland
s tako mrkim glasom, da je deklica
prebledela. „Branil vas bom pred
njim.“

„Ali ga mar poznate?“

„Da, poznam ga,“ je odgovoril
Roland. Obraz se mu je nenadoma
izpremenil.

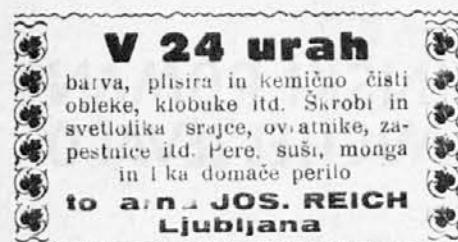
Toda takoj se je spet obvladal.

„Zbogom, dete moje,“ je rekel s
čudno mehkim glasom. „Ničesar se
več ne bojte in blagoslavljajte uso-
do, ki me je pripeljala k vam. Po-
slej naj vas ne bo pred ničimer več
strah, zakaj jaz bom pazil na vas.“

**Gramofoni in gramofonske plošče se kupijo
najboljše in v največji izbirki pri**

**JUGOŠPORT
LJUBLJANA**

Miklošičeva cesta štev. 34

Bianca se je ljubko priklonila in v očeh ji je zasijal lesk globoke hvaležnosti.

Roland je odpril vrata in pomignil orjaškemu lakeju. Jel mu je tihov govoriti na uho, kakor da mu daje navodila; v resnici pa je rekel:

„Scalabrino, dobro si oglej to dekljico!“

„Vidim jo, gospoda.“

„Vtisni si njen obraz v spomin, da ga nikoli več ne pozabiš.“

„Spoznal ga bom iz tisočev.“

„V redu.“ je naposled rekel Roland na glas, ko se mu je zdelo, da je bil Scalabrino do dna proučil Biancin obraz. „Poskrbite, da vse to o pravem času dobim.“

Lakej se je priklonil in šel.

Roland je tedaj Bianci, ki je vsa srečna strmela vanj, pomignil v slovo in zaprl vrata.

„Kaj je?“ je v strahu dihnila Imperija.

„Nič hudega, gospa. Če se želite sami prepričati, boste videli, da je vaša hčerka popolnoma pri zdravju.“

Imperija je hlastno planila v soko k svoji hčerki.

Dozdevni tajnik Paolo — za nas Roland — je tedaj stopil k Aretinu, ki je bil z Imperijo čakal nanj, in mu tihov rekel:

„Povabite pri priložnosti svojega prijatelja Bemba k sebi na intimno večerjo. Na tej večerji bomo samo on, vi in jaz.“

In Paolo se je zatopil v premišljanje, ki ga Pietro Aretino iz spoštljivosti ni hotel motiti.

„Čudna reč,“ je premišljjal Roland, „čudna reč je človeška usoda! Vzemimo to žensko, to pokvarjeno kurtizano; strast ene ure, ki jo je prevzela do mene, je bila nemara glavni vzrok vse moje nesreče. Prav gotovo se je udeležila zarote. Prav gotovo je služila namenom Foscarija, Bemba in Altierija, zavrnene trojice zarotnikov, ki so se združili, da me vržejo v brezdanjo temo. Prav. Potem zvem, da ima hčer in da to hčer ljubi. Dobro, si rečem, to bo orodje moje osvete. Poskrbel bom, da se bo ta materinska duša, ki je zašla v kurtizansko telo, zvijala v krčih obupa. In ko začenem mislit, kako bi jo kazoval, glej, se zbudil v mojem srcu usmiljenje. Zagledam hčer, in pokaže se, da je pravi angel, vreden usmiljenja in ljubezni ljudi! Prišel sem, da jo udarim, in odhajam s sklepom, da jo rešim. Zakaj nisem tedaj, ko sem prisegel osveto, začel s tem, da si izrjem iz prs to svoje premehko sreč!“

Vsa žareča od veselja se je takrat Imperija vrnila in zgrabilo Rolanda za roke.

„Ah, mojster Paolo!“ je vzkliknila, „res ste velik zdravnik! Še nikoli nisem videla svoje hčerke tako dobro razpoložene in vesele življenja! Gospod Aretino, vaš tajnik je zaklad.“

„Saj sem vam rekel, gospa,“ je dejal Pietro Aretino.

Ob dotiku Imperijih rok se je Roland stresel od studa in mržnje. Vendar se je takoj obvladal.

„Torej ste se pomirili?“

„Kako se ne bi?“

„A če bi vam rekel, da je ta videz zdravja varljiv? Če bi vam rekel, da je vaša hčer res bolna?“

„Z grozo me navdajate,“ je kriknila kurtizana in preblededela.

„Ali mi dovolite, gospa, kratek razgovor?“

„Pri priči! O, še ta trenutek!“

„Ne: plesna hrupnost bi me motala. Jutri...“

„Predolgo mi bo! Vznemirjena sem na smrt. Dajte, pridite o polnoči! Dotlej najdem pretvezo, da goste odslovim. Rotim vas...“

„Prav, o polnoči!“

Roland je šel. Imperija pa se je zamislila.

Kje je že čula ta glas, da jo vselej mraz izpreleti, kadar ji udari na ušesa?... Zakaj zbuja pogled na tega moža strahotne spomine v njej?

V spremstvu Pietra Aretina se je Imperija vrnila v plesno dvorano. S tisto nedosegljivo spremnostjo, ki jo je odlikovala, je začela pripravljati množico gostov na odhod. In proti polnoči je bila palača, kakor je prej napovedala, prazna in tiha, luči utrnjene, lakeji v posteljih: v eni uri je Imperija to dosegla.

Ko je ostala sama, se je postavila zraven hišnih vrat, da jih bo sama odprla.

Kmalu se je prikazal mož, ki ga je poznala kot mojstra Paola.

Prijela ga je za roko in ga odvedla s seboj v majhno sobo. Nato je sedla in povabila tudi Aretinovega tajnika-zdravnika, naj sede.

Roland se je mehanično spustil na naslanjač.

Sekunda, ki jo je tedaj prezivel, je bil eden tistih trenutkov strašne tesnobe, ki jih je že večkrat doživel, odkar je pobegnil iz ječe.

To sobico, kjer je bil... spoznal jo je! Bila je tista, kamor ga je bila kurtizana odvedla s seboj tisti usodni večer, ko je prvič začutil nad glavo ledeni piš bližajoče se katastrofe.

Vztrepetal je in začutil, da je pobledel pod plastjo maske, ki si je bil z njo izpremenil obraz. Kakor v sanjah se je zagledal šest let nazaj: uzrl je Imperijo, kakršno je videl takrat, koprnečo od pohote in trepečo kakor list v vetru od nebrzdane strasti.

Blazna želja po ubijanju je tedaj zamegnila Rolandu oči.

To žensko, ki je iz kapricē bežne strasti strila njegovo življenje — to žensko ima zdaj pred seboj, v tišini speče palače. Ura plačila je napočila zanjo!... Rolandove roke so se skrčile, nehote se je vzpel, pripravljaše, da se vrže nanjo...

„Pripovedujte mi o moji hčerki,“ je mehko rekla Imperija.

Roland je omahnil nazaj v naslanjač in težak vzdih mu je napel prsi. Vse je izginilo pred njim, sen o prostosti, misel na umor... in zdaj ei ni videl v Imperiji nič drugega kakor mater — ženo, ki trpi v svojem materinstvu, tej vzvišeni sreči vsega ženstva.

„Česa se bojite zanjo?“ je vprašal, s silo skuša pregnati misli, ki so vstajale iz prošlosti.

„Kaj vem!... Blazno ljubim tega otroka! Več mi je kakor življenje, gospod... najmanjši videz bolezni me vznemiri na smrt... O, če bi jo morala izubit!“

„Nemogoče, gospa, da bi se samo tega bali...“

„Kaj hočete reči?“ je kriknila Imperija in vztrepetala.

„Bianca je trdnega zdravja. Toda lepa je... morda preveč lepa! Kajne, gospa, da bi vam bilo ljubše, če vaša hčerka nikoli ne bi bila zbudila pozornosti moških?“

„In vendar se bo morala poročiti!“ je vsa bleda dehnila Imperija.

„Tega se ne bojite, dobro vem... Če bi prišel kak mladenič, lep, vdan in zvest in bi položil svoje življenje Bianci pred noge v zameno za njeno ljubezen, potem se ne bi pomicljali!... Toda vašo hčer je nemara opazil kateri teh nestvorov v človeški podobi, ki je že sam pogled iz njihovih oči smrtna žalitev...“

„Vaše besede me navdajajo z grozo!“

Morda je Bianca zbudila strast v katerem teh zverinskih srce, ki je sleherno njihovo čuvstvo smrtonosen strup, ki se je povsod, kjer se pokažejo, zločin in nesreča, in se zdi človeku, kadar pride v njihovo bližino, kakor bi šel kraj smrti.

Imperija je visela na Rolando-vih ustnicah in ga gledala s čedalje večjo grozo.

„Če je tako, gospa,“ je povzel Roland, „potem se bog usmili vaše hčerke! Vampir preži nanjo v sencah te palače. Žejen je njene mlade krv. Njena blesteča lepota prija njegovu nagnusnosti. Potprežljiv je, ne mudi se mu. Zaveda se, da mu plen ne more uiti. Pripravlja se v miru in temeljito in kmalu utegne biti vsaka rešitev dekllice prepozna.“

Imperija je kriknila od groze.

„Kaj vam je, gospa?“ se je začudil Roland. „Te moje besede so samo domneva. Sicer pa ste vi tu, da pazite na Bianco. Kdo se ji bo upal približati se vprico matere? Razen seveda, če nima mati kakre skrivne pogodbe z zločincem! Razen, če ni mati s kakšnim temnim zločinom do smrti zvezana s svojim pačašem in bo morala molčati, kadar bo ta pajda stopil pred njo in ji rekel: Tvojo hčer hočem!“

Imperija je planila na noge, stekla k vratom in pogledala, ali kdo ne prisluškuje. Nato se je plašno vrnila k Rolandu.

„Kdo vam je to povedal?“ je začeljala. „Katera peklenška moč vam je odkrila pogodbo, ki sem z njo zvezana z nestvorom, z vampirjem, s kardinalom?...“

„Ne vem, o čem govorite,“ je mrzlo reklo Roland. „Samo iščem in tipam okoli sebe... nič drugega. Zdi se mi, da sem nevede pogodil resnico.“

„Tak nič ne veste?“

„Nič!“ je odgovoril Roland.

Imperija se je oddehnila. Toda Roland je spet povzel:

„Ničesar ne vem, toda vedeti moram vse, če hočete, da rešim vašo hčer.“

Kurtizana je zadrgatala in pobesila glavo pod vplivom tega ukazovalnega glasu, ki jo je popolnoma podiarmil.

Rolanda pa je ob teh spominih spet prevzel brezumen bes. Le s

strašnim naporom volje se mu je posrečilo, da se je premagal.

„Tako torej!“ si je govoril sam pri sebi, „kakor otrok se obnaša! Ali res hočeš, da ti živci uidejo z üzde? Osvesti se, dokler še ni prepozna! Treba je, da iztrgaš iz nje skrivnost! Ona sama, kot priča tiste strašne drame, ti mora povedati, kako se je odigrala!...“

„Vse vam povem, kar vam lahko izdam!“ je tedaj rekla Imperija, ki se je tudi morala boriti sama s seboj, da ohrani hladno kri.

„Če je tako,“ je mirno odgovoril Roland, „skušajva spraviti v ta pogovor nekaj reda. Kolnem se vam, gospa, da nisem slutil, ko ste me prosili, naj preiščem vašo hčerko... da nisem slutil, da bom moral poseči v tragično pustolovščino... Sirotica nedolžna!...“

„Nedolžna!“ je zaječala Imperija.

„Da, nedolžna. Nedolžna nad zločini, ki so jih drugi storili in jih bo morda po krvidi zavistne usode morala ona poplačati!“

Kurtizani se je izvil obupen zdih.

„Oh,“ je kliknila, „kdo ste? Še nikoli ni nihče tako oblastno govoril z meno! Še nikoli ni nihče prodrl v moje najbolj skrite misli, kakor ste vi prodrali s prvo besedo! Kdo ste? Vedeti hočem...“

Tako govoreč je uprla svoje nemirne oči v Rolandov obraz, v duhu primerjaje njegove črte s sliko, ki je tisti trenutek vstala v njeni domišljiji.

„Kdo sem?“ je odgovoril Roland. „Skromen pisar pri gospodu Aretinu. Studiral sem v Pisi in Firenci. Vsa moja mladost je potekla v študiranju filozofije. In zato mi je nemara dan pogoditi skrite reči. Znameniti Giovanni de Medicis, ki me je poslal mojem novemu gospodarju, mi je izkazal čast, da mi je mnogo zaupal. In le globoko priateljstvo, ki ga čuti do Aretina, ga je pripravilo do tega, da se je ločil od mene.“

Roland je zelo preprosto govoril. Imperija se je ob mirnem zvoku njegovega glasu počasi pomirila.

„Vprašujte,“ je rekla, „pripravljena sem vam odgovarjati...“

„Prvo je tedaj, da spraviva v način razgovor nekaj reda. Zato vas prosim, gospa, ker se mi že hočete zaupati, da to storite brez zahrbtnih misli.“

„Skušala bom,“ je odgovorila Imperija in zardela od sramu, videlic, da je neznanec izpregledal njeni namero, da mu izda samo to, kar se ji bo zdelo primerno.

„Pravkar mi je prišla neka misel,“ je povzel Roland. „Če preti Bianci nevarnost, mora biti na svetu nekdo, ki je prav tako poklican, da jo brani, kakor vi.“

„Kdo?“ se je začudila Imperija.

„Njen oče,“ je preprosto rekел Roland.

Gramofone, plošče
kupim edino najugodenje, ker je največja izbiha, edino le pri

APOLLO

Ljubljana, Miklošičeva c 38 Palača Grafike.
Najmodernejsa izposojevainca plošč

Iz kraljestva filma

Moj prvi članek

Napisal Clark Gable

Ne morem se navaditi intervjujev. Naval časnikarjev mi je še preveč tuj. Ali si morete misliti: Včeraj sem bil še skromen igralec v Newyorku — danes sem filmski zvezdnik. Vse je prišlo tako nenadoma. Leta in leta sem se klatil od gledališke skupine do druge, imel sem še nekaj uspeha, dosti sem prestradal in zdaj sem filmski igralec, lepo plačo imam, vse imam, česar si želim, celo konja, ki sem o njem tako dolgo sanjal.

Postati bi bil moral kmet, toda odločil sem se za študiranje. Hotel sem biti zdravnik, pa sem pustil to misel, ko sem prvič stopil na gledališke deske. Igral sem najprej majhne, nevažne vloge, toda prišel sem tudi do večjih, ki so mi prinesle ime.

Oče me je poklical domov, prišel sem in nekaj časa delal na polju, toda nisem mogel strpeti; gledališče me je držalo v krempljih.

Če sem bil brez službe, sem si služil denar na vse mogoče načine. Bil sem krojaški pomočnik, urednik lista, nadzoroval sem drvarje v gozdovih, bil sem knjigovodja — med tem pa sem časih igral. Dostikrat, ko nisem imel službe, sem premišljal, ali ne bi bilo

bolje izbrati si dober stalni poklic, toda od gledališča se nisem mogel posloviti.

Ko sem bil nekoč spet brez službe, sem poskusil srečo v hollywoodskih ateljejih. Vloga statista v Lubitschevi režiji je bilo vse, kar se mi je posrečilo. Potem pa so me „odkrili“. Lionel

Nadebidni Rantaplane Smrk

Barrymore me je videl v neki komediji in se me spomnil, ko se je vrnil v Hollywood.

Prvi film, kjer sem igral z Joano Crawfordovo, se je imenoval „Globine življenja“. Toda ta vloga je bila le majhna. Potem sem postal partner Norme Shearerjeve in zdaj

igram z Greto Garbo v filmu „Suzana Lenox“.

In to je tudi vse, kar vam morem povedati. Saj se je moje življenje pri filmu komaj pričelo...

DRUŠTVO NARODOV IN FILM

Mednarodno razsodišče, kjer je so-delovalo 32 držav, je dobilo nalogu, da izbere najboljši filmski manuskript, ki propagira ideje Društva Narodov. Te dni je podelilo prvo nagrado 150.000 frankov Francuzu Eugenu Louisu Blanchetu za scenario z naslovom „Mržnja umira“. Tekmovalo je 47 držav in Blanchetovo delo je bilo so-glasno izbrano kot najboljše.

PET ZVEZDNIKOV V ENEM FILMU

Sef Metrove produkcije Irving Thalberg je dal program Metra za letošnje leto. Izjavil je, da hoče zboljšati kakovost filmov in zanimanje občinstva za film na ta način, da bo angažiral za pisanje originalnih filmskih scenarijev nekaj znanih evropskih in ameriških pisateljev in da ne bo več delal filmov, kjer bi igral le en sam zvezdnik, med tem ko bi imeli druge vloge manj znani igralci, temveč da bo v vsakem filmu igralo po več prvovrstnih igralcev.

Ta svoj namen je izvedel. Že v filmu „Mata Hari“ igrata dva izmed naj-popularnejših igralcev sveta — Grete Garbo in Ramon Novarro, v filmu „Grand Hotel“, ki ga bodo napravili

po romanu pisateljice Vicki Baum, bo pa kar pet znanih zvezdnikov: Greta Garbo, John Barrymore, Joan Crawfordova, Lionel Barrymore in Lewis Stone. Razen njih pa bodo nastopili v tem filmu še Jean Hersholt, John Miljan, Tully Marshal, Kathryn Crawford in še kakih deset preej znanih igralcev.

Film bo režiral Edmund Boulding, režiser „Ane Karenine“, scenario pa je napisal Evropec Hans Kraly skupno s pisateljico.

ČEŠKI FILMI

Češka filmska industrija je v velikem razmahu. Vzlie hudi krizi zidajo Čehi več novih studijev. Temu se ne smemo čuditi, saj je na Českem 1700 kinov, ki imajo skoraj vsi zvočne aparature. Razen tega je parlament sprejel zakon, da mora vsak kino igrati na leto najmanj osem domačih filmov. Na ta način je prišla do besede domača industrija, ki prej pri poplaviti tujih filmov sploh ni mogla delati.

Med letošnjimi filmi kažejo v Pragi z velikim uspehom „Tretji bataljon“, ki je velika slika vojne po znanem zgodovinskem romanu Jožefa Kopte in kaže odisejado čeških legijonarjev po Sibiriji.

Nič slabše se nista odrezala filma „Izprememba Ferdiše Pištorja“ in „Karijera Pavla Čamrde“. Prvi je izdelan po Langerjevi komediji, drugi pa po Ermanovi noveli.

Lani so čehi napravili sedemnajst domačih filmov.

KAJ JE PRI FILMU NOVEGA

Paramount je napravil v Joinville pri Parizu prvi govoreči film iz cirkuskega življenja. Imenuje se „Skok v vrtinec“. Glavno vlogo igra Cilly Feindt. Drugi film „Klovni Marko“ pa bo v kratkem gotov. Glavni vlogi igrati Kowal Samborski in Berthe Ostyn.

Na Švedskem bodo letos napravili 32 domačih filmov, na Poljskem pa 27.

V Mehiki so tako zelo povišali carino na ameriške filme, da je vsak uvoz nemogoč. Mehiska domača industrija je to izrabila in z državno podporo napravila preej filmov.

V Kanadi so začeli delati lastne filme v angleščini in francosčini. Napravili so tudi svoje ateljeje v Iron-sidu.

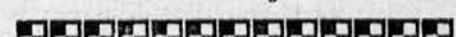
Za letošnji Goethejev jubilej bo Ufa napravila nekaj kratkih filmov o Goetheju.

Na Japonskem misijo letos napraviti 700 domačih filmov.

Film „Kraljica Luiza“ s Henny Porten v glavni vlogi je pri nas prepopovan zaradi tendenčnosti. Vsebina je vzeta iz pruske zgodovine v časih Napoleonskih vojn.

ČUJEŠ JO: VELIKA NOČ
hodi od palač do koč
in vstajenje v vsej naravi
mahom se povsod pojavi.
Vrata na stežaj odprimo!
Okna s cvetjem okrasimo!
Da popolno bo veselje,
izpolnjene slednje želje,
mizo s prtom pogrimimo,
nanj „Jajnine“ postavimo.
Vska družina bo vesela,
ko bo v skledi jed duhtela.

Ženski kotiček

Vaše telo zahteva pravilne nege

NEGOVANJE KOŽE

Časih slišimo pri ženah, ki bi rade ostale ali postale mladostne, da uporabljajo dosti pudra in šminke. Prepričane so, da si bodo s temi umetnimi sredstvi pričarale prirodnost. Ne vedo pa, da delujeta puder in šminka le tam, kjer je telo ali obraz negovan tudi na druge načine. Razen tega je „poslikovanje“ lastnega obrazu odvisno od mode in njenih norosti, ki se vsak dan menjajo. Pretirano šminkanje že davno ni več moderno. Uporaba, oziroma množina pudra je ostala ista in sicer po pravici, ker deluje puder kozmetično in higijensko, toda samo pri pravilno negovani koži. Na to je treba paziti! Razen tega je še več čisto psiholoških utemeljitev. Saj vemo, da pride človeku z nego in čistostjo neka samozavest, ki ne pripušča občutkov manjvrednosti. Poleg tega pa vodi občutek čistosti in priključnosti do duševne harmonije in prav redko doživimo, da bi bili ljudje, ki pazijo na nego kože, slabega ali celo podlega značaju.

Da je čistost in nega telesa higijenska, ne bo mogel nihče oporekat. Ljudem, ki s temeljito nego pazijo na telo, ne pridejo do živega prehladi in nalezljive bolezni, pa tudi za mraz in vročino niso tako občutljivi.

Pripomnili bi še, da je danes vsakomur omogočeno negovati kožo, ker so pripomočki, ki so potrebni, razmeroma poceni.

Razen pudra, kreme in mila je spanec eno najboljših sredstev za ohranitev lepotе. Ponočevanje zareže v obraz globlje črte kakor starost in skrbri.

Največ pomaga spanec pred polnočjo. V posteljo ne smeš iti s polnim želodcem, pa tudi ne lačna. Dobra poste-

lja — ne premehka — lahke, letnim časom ustrezajoče odeje, ki pa morajo biti tople — to so glavni pogoji za prijeten spanec.

Če telesu jemlješ spanec, grešiš proti lepoti. Kakor potrebuje stroj, ki je sicer iz jekla in železa, časih počitka, da ostane uporaben, tako je treba tudi telesu redno dajati prilike, da se odpocije. Pri izdatnem spanju se telo osveži, koža se ogladi in napne, oči pa dobe nov sijaj. Telo se pomladí in tako dobimo v spanju sredstvo, ki povečuje lepoto in ohrani mladostni videz, kar je ravno lepotni ideal.

NEGOVANJE LAS

Marljivi učenjaki so izračunali, da imamo, oziroma da smo imeli na glavi kakih 80.000 las. Življenjska doba vsakega lasu je dve do štiri leta, medtem ko znaša na primer pri trepalnicah komaj 100–150 dni. Vsak dan izпадa 40–100 las, ki jih nadomestijo novi. Lasje zrasejo — pa najsiti jih strižemo ali ne — vsak dan za dve do tri desetinke milimetra. Proces rasti, živiljenske dobi in obnavljanja las je torej precej komplikiran. Ljudje se navadno zanj ne zmenijo, ali pa se zmenijo šele tedaj, ko se na ta ali oni način ustavi.

Kakor telo je treba tudi lase že od zgodnje mladosti negovati. Vsak večer in vsako jutro jih moramo razčesati in očistiti s ščetko. Glavnik ne sme biti pregost in njegovi zobje ne preostri. Ščetka pa ne pretrda. Čistost glavnika in ščetke je glavni pogoj za pravilno negovanje las.

Prepogosto umivanje las lasišče preveč izsuši. Zato smemo lase umiti le enkrat ali največ dvakrat v štirih najstih dneh. Priporočljiva je uporaba

dobre alkoholne toaletne vode (n. pr. lavendel), vendar pa se je treba pri uporabi ozirati na mastnost las. Če je lasišče presuhlo, bi odsvetovali izpiranje z alkoholnimi lasnimi vodami, priporočali bi pa rahlo masiranje lasišča (krožno masiranje s prstji). Premastne lase pa je treba na vsak način umivati s toaletno vodo. Preveč pogosto izpreminjanje oblike las ali barve las (kodranje, barvanje itd.) pa utegne biti celo škodljivo in je treba zato zmeraj paziti, da ne pretiravamo ne z enim ne z drugim.

MODNI AVTOMATI

Moda jedilnih avtomatov, ki so se zelo obnesli, je pripravila Američane na misel, da napravijo avtomate tudi za druge predmete, ki jih človek vsak dan potrebuje. Posebno velike uspehe so pokazali modni avtomati za moške. Če stopiš v tak avtomat, vidiš za steklom in jeklom kravate, nogavice, robee, srajce, podvezne, naramnice, torbice in denarnice, ovratnike, gumbe za manšete, klobuke itd. V španjo spustiš novec, pritisneš na gumb — in že imaš, kar želiš. Tudi poceni oblike lahko dobisi. Kdor se hoče preobleči, mora stopiti v nalašč za to pripravljenje kabine. Pri roki so tudi sobice, kjer se lahko sam obriješ. Cene so tako nizke, da navadne trgovine s temi avtomati ne morejo konkurrirati.

PRINCESA SE UČI NEGE OTROK

Danska princesa Karolina Matilda je vstopila v kodansko otroško bolnico, da se nauči moderne nege otroka. Ker je šele prvo leto tam, je moralna začeti od kraja in opravlja zdaj pomožna dela kakor pometanje in drugo, česar se današnja ženska le preveč rada branji.

Napake naše vzgoje

Kadar dobi otrok izpričevalo

V vsaki družini pride do mučnih prizorov, kadar prihajajo v hišo izpričevala. Največkrat starši upajo, že le in pričakujejo več kakor pride.

Res je bilanca učnega leta nekaj važnega. Res je, da otroci dostikrat zaslužijo očitke, če ne izpolnijo nad, ki so jih stavili nanje starši, toda teh očitkov otroci ne bi smeli nikdar slišati. Starši in vzgojitelji, ki so odgovorni za uspeh učencev, ne smejo videti v izpričevalu Domoklejevega meča, pač pa miglaj, kako morajo izpremeniti ali izpopolniti način vzgojanja.

Klasifikacija ni zmeraj izraz znanja; tudi dobro pripravljen učenec časih odpove. Vzroki so različni, dostikrat jih ni mogoče odkriti in posledica je slabši red. V splošnem pa mora biti izpričevalo le zato, da pove staršem in učencu, kje mora nadomestiti ono, kar manjka, izpolniti vrzeli in pogledati po tem in onem. Če bi starši to upoštevali, bi otroci le redkodaj s skrbjo in strahom čakali razdelitve izpričeval.

„Nu, bomo že videli, ko prineseš spričevalo,“ je za otroka skoraj vedno skrita grožnja, čeprav odrasli ne misijo tako hudo.

Če so nade staršev ostale neizpolnjene, je to zelo važen povod, da morajo preizkusiti otrokove zmožnosti in njegovo nadarjenost. Pozabiti je treba celo na željo, da bi otrok napravil to in to, postal to in to.

Dostikrat odločajo pri izberi poklicev bolj želje staršev, kakor prirojena otrokova nadarjenost; starši se ne ozirajo dovolj na otrokove telesne in duševne zmožnosti, posebno pri dečkih, medtem ko so pri deklicah bolj popustljivi, ker se bodo itak omogožile... Dečku kar nalože, kaj mora postati, in če mlado bitje ne more prenašati bremena, ki so mu ga naprtili, se starši še čudijo...

V ljudski šoli že šola sama poskrbi, da katastrofa ne more biti prevelika, pri starejših učencih, ki so tik pred tem, da se odločijo za svoj poklic, pa tako ravnanje staršev lahko povzroči velike tragedije.

KLEIN
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA ŠT. 4
Telefon št. 33-80

Zato naj starši malo manj gledajo na važnost izpričeval in naj ne prisijojo vse krvide samo otroku, če ne prinese domov samih „odličnih“. Polpolnoma dovolj je, da učenec izdeluje s srednjim uspehom; stremljenje po odličjaštvi je huda vzgojna napaka, ker nimajo vsi otroci enakih zmožnosti.

Pri polletnem izpričevalu sploh ni tako hudo. Tudi ob koncu leta ne, čeprav bo moral otrok razred ponavljati: boljše je temeljito znanje tvarine, ki je otrok v enem letu ni mogel predelati, kakor težavno „lezenje“ v višji razred.

Gospodinjstvo

Pazi, ko barvaš pirhe!

Le še nekaj dni je do Velike noči. Pobarvati bo treba pirhe. Vzeti pa boš morala le nestrupe barve! Posmisli, da je otrokov želodček zelo očutljiv — in pirhi so namenjeni otroku! Svetujemo ti nekaj barvil, ki so neškodljiva. V njih moraš jajca kuhati šest do deset minut.

Zeleno barvo dobiš, če vzameš pest špinače ali pa trave.

Rumeni barvo napraviš iz žefrana in zadovoljna boš, ker ta barva sploh ne udari skozi lupino.

Zlati rumeni barvo daje zunanjina čebulova kožica, toda izbrati moraš čebule najlepše barve.

Da bo tvoj rod zdrav!

Ali sme doječa mati kaditi?

Vsaka ženska bi morala vedeti, da kopica strupov materino mleko izpremeni v taki meri, da otroku — dojenčku škoduje. Znano je, da mora biti doječa mati pri zdravilih oprezna, ker nekatera preidejo v njeno mleko, ki postane za otroka neužitno. Tako je treba računati pred vsem pri morfiju in drugih mamilih s tem, da lahko pri malenkosti količini, ki je za mater neškodljiva, zastrupi otroka. Doječa mati mora vselej prej vprašati zdravnika, ali sme jemati zdravila ali ne.

Tudi razni strupi, ki jih uživamo vsak dan in se tega niti ne zavedamo, so za otroka škodljivi. Že pred davnimi leti so raziskovali, kako je s kofeinom in dognali, da pride en odstotek zaužitega kofeina v materino mleko in z njim v dojenčka. Zato lahko rečemo, da doječa mati ne sme piti preveč in premočne kave, če hoče, da bo ostalo njeni dete zdravo.

Važno je tudi, kako je z alkoholom. Stara ljudska vera pravi, da doječa mati piti dosti piva. Namen, ki naj bi ga s tem dosegla, da bi mlečne žleze bolj delovale, se bo izpolnil v prav tak, če ne celo v večji meri, če bo uživala dosti neškodljivega kravjega mleka in močne juhe. Gotovo je, da doječa mati, ki popije dosti alkoholnih pijač, škoduje svojemu otroku.

Slamnato rumeni bodo pirhi, če boš porabila za barvanje mandljeve kožice, ki ti ostanejo, ko boš delala mandljivo potico.

Rdeča barva bo najlepša, če jo boš napravila iz pernambukovega lesa, ki ga dobiš v vsaki drogeriji.

Rožni ali škrлатno rdeči bodo pirhi, če boš vzela več ali manj košenilije v prahu. Dobiš jo tudi v drogeriji.

Rjava barvo daje kavni odcedek.

Višnjeve pirhe boš imela, če boš v drogeriji vzela za barvanje nekaj laktusa in dodala šepec sode.

ČAJNE ŠIBICE

Potrebščine: 28 dkg moke, 10 dkg surovega masla, masti ali margarine, 6 jedilnih žlic mleka, 1 rumenjak, nekaj soli, 1 zavojček Dr. Oetker-jevega pecilnega praška, kumič.

Priprava: Gornje potrebščine se dobro pomešajo po vrsti, kakor so naštete, in masa se dobro zmesi na deski; nato se oblikujejo male, kakor prst debele šibice, ki se pomažejo z rumenjakom in potrosijo s kumičem ter peko približno 10 minut na zmaščeni pločevini v zmerno vroči pečici. Ta masa da približno 40 čajnih šibic, ki so zelo hrke in izborno teknejo.

PEČENI JABOLČNI OBROČKI

Potrebščine: pol do tričetrti kile srednjavelikih jabolk, ki ne smejo biti premehka, en rumenjak, četr litra mleka, osminka kile moke, šepec soli, sneg iz enega ali dveh beljakov.

Priprava: Jabolka olupi, izreži sredino in razreži na obroče, ki naj bodo za pol prsta debeli. Operi jih

pod tekočo vodo in položi na bel prt, da se posuše. Potem hitro napravi tekoče testo iz mleka, rumenjaka, soli in moke, zlij na krožnik in zmešaj s snegom. Pomakaj jabolčne obroče v testo in jih peci na vroči masti, da postanejo zlatorumeni. Polagaj jih drugega k drugemu na širok, plitev krožnik in dobro potresi z vanilijevim sladkorjem. Obročki so izredno okusni, toda moraš jih skrbno pripraviti. Ker mrzli niso dobri, jih je treba takoj pojesti. Zato jih napravi zadnji trenutek pred kositom.

ČE ŠE NE VEŠ

Kuhinja in alkohol. Na tisočje je družinskih očetov, ki so postali pijanci, ker njihove žene niso znale kuhati. Preveč začimb jih je užejalo. Človek ne sme vstati od mize žejen.

Madeži na torbicah. Umanjane torbice lahko sama najbolje osnažiš. Najprej jih umij z mlekom, potem pa namaži z brezbarvno pasto za čevlje in zdrgni s čisto cunjo.

Zamet bo kakor nov. Črnamet, ki se zelo rad naleže prahu in postane grd, če ga zmeraj krtačiš, postane kakor nov, če ga malce ovlažiš s petrolejem.

Fotelje, divane in sploš podložene dele pohištva izprasi šele takrat, ko si položila nanje vlažno čisto cunjo. Prah se nabere na cunji, ki jo je treba pogosto izmenjati.

Ne sladkaj riža takoj! Riža za sladke jedi ne smeš takoj sladkati, ampak šele takrat, ko je že mehak, ker sladkor preprečuje hitro mehanjanje in potrebuješ zato več kurjave.

Kupujte domače izdelke jugoslovanske tvornice

Dr. A. Oetkerja!

Šartelj!

Zmešaj 12 dkg surovega masla s 3 rumenjaki, dodaj 1 zavoj Dr. Oetkerjeve zmesi za Šartelj, 1/4 litra mleka in čvrst sneg 3 beljakov. Testo naj gosto teče z žlice. Peci ga v dobro namaščenem modelu pri srednji vročini.

Dr. OETKERJEVE
Špecialitete se dobijo v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

Dr. OETKER, MARIBOR.

